

Deres ref:
Vår ref: 2020/29112
Dato:
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

HØRING AV FORSLAG OM AT LOVLIGE REPTILER SKAL KUNNE VISES FREM UTEN SÆRSKILT TILLATELSE

Mattilsynet foreslår å endre forskriften om fremvisning av dyr. På vegne av Landbruks- og matdepartementet legger Mattilsynet nå forslaget ut til høring.

Forslaget går ut på at reptiler som kan holdes som kjæledyr, også skal kunne vises frem i dyreparker og ved midlertidige arrangementer uten særskilt tillatelse fra Mattilsynet. Dette gjennomføres ved å inkludere reptilene i lista over dyrearter som kan vises frem etter fremvisningsforskriften. Reptilene likestilles dermed med pattedyr, fugler og akvatiske dyr som er lovlige å holde som produksjonsdyr eller kjæledyr.

Bakgrunnen for forslaget

Å vise frem dyr for publikum er regulert i lov 19. juni 2009 nr. 97 § 26 og forskrift 5. september 2016 nr. 1035 om dyrevelferd ved fremvisning av dyr. Forskriften regulerer blant annet hvilke dyrearter som uten særskilt tillatelse kan vises frem i dyreparker og ved midlertidige arrangementer. Disse dyreartene er oppført i et eget vedlegg til forskriften. Dyrearter som ikke står i vedlegget, kan ikke vises frem ved midlertidige arrangementer. De kan heller ikke vises frem i dyreparker uten særskilt tillatelse fra Mattilsynet. Sirkus må ha særskilt tillatelse til å vise frem dyr, uansett dyreart.

Da fremvisningsforskriften ble fastsatt, var det totalforbud mot å holde reptiler i Norge. Reptiler ble derfor ikke inkludert i vedlegget til forskriften.

Totalforbudet mot reptiler opphørte i 2017. Da ble det lovlig å innføre, omsette og holde 19 reptilarter i Norge. Endringen ble imidlertid ikke gjennomført i fremvisningsforskriften. Derfor kan de 19 lovlige reptilartene ikke vises frem på midlertidige arrangementer, som for eksempel vandrestillinger eller temadager. De kan heller ikke vises frem i dyreparker uten særskilt tillatelse fra Mattilsynet. Dette til tross for at det er tillatt å holde reptilene i private hjem.

Vi mener at fremvisningsforskriften bør endres slik at de lovlige reptilene kan vises frem på lik linje med andre lovlige dyrearter.

Regelverk om fremvisning og reptiler

Fremvisningsforskriften utdyper kravene til fremvisning i dyrevelferdsloven § 26. Forskriften utdyper også § 23 om levemiljø, § 24 om tilsyn og stell og flere andre lovbestemmelser.

Forskrift av 11. mai 2017 nr. 597 om forbud mot å innføre, omsette og holde eksotiske dyr skal sikre at dyr som ikke er egnet til det, ikke holdes i fangenskap. Forskriften er hjemlet i dyrevelferdsloven § 22. Reptiler regnes som eksotiske dyr og er derfor som hovedregel omfattet av forbudet. Men det er altså fastsatt et unntak for de 19 reptilartene i vedlegget.

Fremvisningsforskriften gjelder ikke når dyr vises frem for å selges. Da er det forskrift 11. august 2015 nr. 958 om omsetning og midlertidig hold av dyr som gjelder. Forskriften omfatter også salg av reptiler i dyrebutikker.

Innførsel av reptiler reguleres også i forskrifter hjemlet i matloven. Det stilles ulike krav til kommersiell og ikke-kommersiell innførsel.

Noen av de 19 lovlige reptilartene skal ha dokumentasjon etter det internasjonale regelverket om beskyttelse av truede arter (CITES). Dette er regulert med hjemmel i naturmangfoldloven og forvaltes av Miljødirektoratet.

Nærmere begrunnelse for forslaget

Hensikten med listen i vedlegget til fremvisningsforskriften er at dyreartene som det er tillatt å holde, også skal kunne vises frem for publikum. Vi mener at dette også bør gjelde de lovlige reptilene. Forutsatt at kravene i forskriften følges, innebærer fremvisning lav risiko for dyrearter som allerede holdes som produksjonsdyr, kjæledyr eller hobbydyr. Det er derfor unødvendig at Mattilsynet vurderer hver enkelt fremvisning av disse «vanlige» artene.

Reptiler har behov for et kontrollert levemiljø, oftest i terrarier med regulert lys og varme. Dyrene er heller ikke sosiale og kan bli stresset av å bli håndtert og være i kontakt med mennesker. Disse behovene sikres blant annet av kravene i fremvisningsforskriften om hold i egnet levemiljø og beskyttelse mot stressende publikumskontakt. Reptilene skal vises frem i terrarier og håndteres minst mulig. Dersom fremvisningen skjer på rette måten, mener vi at reptiler er vel så egnet som andre hobbydyr.

Konsekvensene av forslaget

De som vil vise frem reptiler, slipper ifølge forslaget å søke om tillatelse fra Mattilsynet på forhånd. Men de skal fortsatt melde fra om fremvisningen etter fremvisningsforskriften § 4 og § 10.

Mattilsynet slipper å behandle søknader om å få vise frem reptiler. Det frigjør offentlige ressurser til å ivareta oppgaver som er viktigere for dyrevelferden.

Reptiler utgjør en viss risiko for salmonellasmitte. Risikoen er likevel lav dersom reptilene vises frem i terrarier og ikke håndteres av publikum.

Innholdet i forskriftsutkastet

I forskriftsutkastet foreslår vi å sette inn en ny bokstav d i vedlegget:

Reptilarter som er lovlig å holde etter forskrift 11. mai 2017 nr. 597 om forbud mot å innføre, omsette og holde eksotiske dyr

Vi foreslår altså å vise til listen over lovlige reptiler i forskriften om eksotiske dyr, ikke å gjenta listen i fremvisningsforskriften. Dermed vil det uansett være lov å vise frem de reptilene som er lovlige å holde, også dersom listen i forskriften om eksotiske dyr endres. Det er lite aktuelt å utvide denne listen med dyrearter som ikke egner seg til å bli vist frem.

Høringssvar

Høringssvar sendes inn via lenke på Mattilsynets nettside: [Legg inn lenke til regelverksprosessen her, høyreklikk og velg «rediger hyperkobling» og skriv deretter inn navnet på regelverksprosessen] Alle høringssvar vil bli offentliggjort.

Høringsfrist: dd. måned 20xx

Med hilsen

Torunn Knævelsrud
seksjonssjef

Vedlegg:

- Utkast til forskrift om endring av forskrift om dyrevelferd ved fremvisning av dyr
- Liste over høringsinstanser